

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

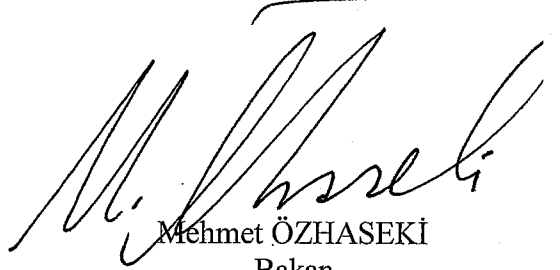
Sayı :30824082-610 —8611 610
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

25 Ocak 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZÜLKÜF UÇAR'IN
TBMM 7/6677 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Sayıştay, 2022 yılı için yerel yönetimlere ilişkin denetim raporlarını kamuoyu ile paylaşmıştır. 2022 yılı Van Büyükşehir Belediyesi Sayıştay Denetim Raporu birçok başlıkta usulsüzlükler ve işleyişte sorunlar tespit etmiştir. Belediye'deki kayyum uygulamasının belediye idaresinde ve işleyişinde sorunlara yol açtığı raporda bizzat ifade edilmiştir. Aynı Rapor'da; "Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceğinin bir Anayasa hükmü olduğu ve idari vesayet yetkisinin kanuni ölçüler çerçevesinde İçişleri Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca kullanıldığı ifade edilmiştir.

Sayıştay Raporu'na göre Van Büyükşehir Belediyesi 2022 yılı içerisinde 3 milyar TL'ye yakın bütçe kullanmış, 40 milyon TL faiz ödemesi yapmış, bir yıl içinde belediyeyi çeşitli adlar altında yaklaşık 1 milyar TL'den fazla borçlandırmış öte yandan belediye alacaklarını tahsil etmekte başarısız olmuştur.

Rapor'a göre Van Kayyumu Büyükşehir Belediyesi Bütçesi kapsamında 2020-22 yılları arasında Van halkına belediye hizmetleri kapsamında harcanması gereken 4 milyar 516 milyar TL'yi harcamıştır. 2020-2022 yılları Belediye Bilanço hesapları incelendiğinde "Arazi ve Arsalar" hesabının reel olarak sürekli azaldığı görülmektedir. 2023 yılında Van Büyükşehir Belediyesi'nin toplamda kaç milyar ilave borçlandırıldığı ise kamuoyuna açıklanmamıştır. Öte yandan 2022 Raporu'nda Sayıştay'ın önceki yıllarda tespit ettiği usulsüzlüklerin önemli bir kısmının giderilmediği veya gereğinin yerine getirilmediği ifade edilmiştir. Sayıştay Raporu'nda ayrıca belediye muhasebe hesaplarının mevzuata uygun tutulmadığı, bina ve taşınmaz kayıtlarının usulsüz veya yanlış kaydedildiği, gerekli amortisman kayıtlarının düzgün tutulmadığı, belediye kiralalarının yasaya uygun tahsil edilmediği, Belediyeye ait bazı binalarda yapı kullanma izin belgelerinin olmadığı, ihale mevzuatının açıkça ihlal edildiği ve limit dışı, yasaya aykırı ihale alımlarının yapıldığı, ihalede pazarlık usulü ile alınması gereken bazı alımlarda bu usulün kullanılmadığı, belediye işçilerinin yasal yıllık izinlerinin kullanılmadığı, "Belediyenin taşınmazlarında kira süreleri sona ermesine rağmen 40 adet taşınmazın, tahliye edilmeyerek ve ihalesiz bir şekilde aynı kişilere aylık ecrimisil bedeli karşılığında kullandırıldığı", "Büyükşehir Belediyesi tarafından kiraya verilen işyerlerinden bazılarının işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunan işyerleri olduğu", Belediyeye ait olan toplu taşıma hakkının süre belirtilmeden 3'üncü şahıslara yasaya ve mahkeme kararlarına karşı olacak şekilde devredildiği, telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin alınmadığı ve bu sorunun yıllardır devam ettiği, en önemlisi bütçe içi ödenek aktarım işlemlerinde yasaya uygun olmayan aktarımların yapıldığı, tahakkuk etmiş belediye gelirlerinin önemli oranda tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Van Büyükşehir Belediyesi'nde 2022 yılı Sayıştay Raporu'nda belediye gelir ve giderleri için ifade edilen muhasebe kayıt hataları ne kadar kamu zararına yol açmıştır? Bu zarar, ilgili kamu görevlilerine rücu edilmiş midir?

- 2- Belediyeye ait taşınmazların yasaya uygun bir şekilde kayıt altına alınmaması ve muhasebeleştirilmemesinin nedenleri nelerdir? Bu durumda olan taşınmazlar için gerekli çalışmalar başlatılmış mıdır?
- 3- Belediyeye ait taşınmazların belediye borçlarına karşılık elden çıkarıldığı, takas edildiği iddiası gerçek midir? Ne kadarlık borç için, hangi taşınmazlar, hangi usullerle elden çıkarılmıştır? 2022 yılında Belediye'nin "Arsa ve Araziler Hesabındaki" azalışın gerekçeleri nelerdir?
- 4- Sayıştay'ın 2020 ve 2021 yılında tespit ettiği usulsüzlükler aradan geçen süreye rağmen neden hala giderilmemiştir?
- 5- Belediye mülkiyetinde bulunan bazı taşınmazların cins tashihlerinin yapılmaması nedenleri nelerdir?
- 6- Belediyenin 2023 yılı itibarıyla tahsil etmediği belediye alacağı, kira parası ve diğer alacaklarının toplamı ne kadardır? Neden belediye alacakları tahsil edilmemektedir?
- 7- Belediye ihale ve alım süreçlerinde "temel ihale usulleri ile temin edilmesi gereken ihtiyaçların doğrudan temin veya belirli kişiler üzerinden pazarlık usulü ile satın alınmasının gerekçeleri nelerdir? Bu kapsamda belediye ne kadar alım yapmıştır? Belediyenin toplam zararının tespiti için bir çalışma başlatılmış mıdır?
- 8- İhalelerde "Mevzuatta Öngörülen Koşullar Sağlanmadığı Halde Pazarlık Usulünün Uygulanması" "Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında Bütçeye Konulan Ödenğin % 10'unun Kamu İhale Kurulu'nun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması"nın gerekçeleri nelerdir? Bu kapsamda belediye ne kadar alım yapmıştır? Belediyenin toplam zararının tespiti için bir çalışma başlatılmış mıdır?
- 9- Belediyede olması gereken "Toplu Taşıma Hakkının Süresiz Olarak Üçüncü Kişilere Kullandırılması"nın gerekçeleri nelerdir? Bu kapsamdaki usulsüzlüğün giderilmesi amacıyla bir çalışma başlatılmış mıdır?
- 10- Van'da "Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmamasının" gerekçeleri nelerdir? Bu kapsamdaki zararın tespiti için bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 11- Van Büyükşehir Belediyesi bütçe uygulamalarında "Bütçe İçi Ödenek Aktarımlarında Mevzuat Hükümleri'ne Uyulmaması"nın gerekçeleri nelerdir? Bu kapsamda açığa çıkan kamu zararı ne kadardır?
- 12- Van Büyükşehir Belediyesi Bilanço hesaplarında 2020 yılında 103 milyon, 2021 yılında 89 Milyon olan "400 Banka Kredileri Hesabı" kapsamındaki borcun 2022 yılında 1 Milyar 88 Milyon TL'ye yükselmesinin gerekçeleri nelerdir? Bir yıl içerisinde banka kredi borçlanmasındaki yüzde 1.127 oranındaki artışın gerekçeleri nelerdir?
- 13- 2017-2023 yılları arasında Van Büyükşehir Belediyesi bütçesi kapsamında kullanılan toplam kamu kaynağı ne kadardır? Belediye bu süreçte toplam ne kadar borçlanmıştır?

CEVAPLAR

Van Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide ;

Muhasebe kayıtlarından dolayı herhangi bir kamu zararının oluşmasının söz konusu olmadığı, denetim sürecindeki hatalı kayıtların usulüne uygun olarak düzeltildiği,

Van Büyükşehir Belediyesine ait bütün taşınmazların usulüne uygun bir şekilde kayıt altında tutulduğu,

Belediyeye ait taşınmazlarda herhangi bir arazi azalışının söz konusu olmadığı gibi takas karşılığı verilen belediyeye ait arsa da bulunmadığı,

2020 ve 2021 yılında tespit edilen bütün Sayıştay bulguları arasında herhangi bir usulsüzlük bulunmadığı, denetçilerin eleştirileri kapsamında gerekli düzeltme işlemlerinin yapıldığı, gerekli hassasiyetin devam eden yıllar içinde gösterildiği,

Yapı ruhsatı olmayan yapıların yapı kayıt belgelerinin alındığı, ifraz işlemleri tamamlandıktan sonra yapı kullanma izin belgelerinin alındığı ve cins değişikliği işlemlerine başlandığı,

Mülkiyeti Van Büyükşehir Belediyesi'ne ait işyerleri ile ve diğer taşınırıların ve taşınmazların kiralarının usulüne uygun olarak takip ve tahsil edildiği, zamanında yatırılmayan alacaklar için hukuki sürecin yürütüldüğü,

Büyükşehir Belediyesi'nin ihtiyacı olan mal, hizmet ve yapım işleri için açık ihale usulü ile ihalelerin yapıldığı, ancak ivedilikle yerine getirilmesi gereken işler için kurumun geniş iş hacmi ve söz konusu ihtiyaçların farklı birimlerde bulunmasından dolayı mevzuat çerçevesindeki yasal limitler doğrultusunda alımların yapıldığı, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d maddelerine istinaden yapılan alımlarda katılımın en yüksek seviyede tutulduğu ve rekabet ortamı oluşturularak kamu menfaatinin sağlandığı,

Parasal limitler dâhilinde kalınarak alımların yapılması için gerekli hassasiyetin gösterildiği, ancak yıl sonuna doğru bazı mal işlerinde yoğunluktan dolayı cüz'i miktarda limitin aşıldığı, cari dönemde Kamu İhale Kurumu'ndan gerekli izinlerin alındığı,

Toplu taşıma hakkının üçüncü kişilere kullandırılması işlemlerinin yasal sınırlar içinde yürütüldüğü,

Telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedelleri için gerekli çalışmaların yürütüldüğü,

Bütçe içi ödenek aktarmalarında mevzuat hükümlerine uyulduğu, Vatandaş odaklı çalışan Van Büyükşehir Belediyesi'nin yatırımlarının artması nedeniyle bütçe imkânlarını aşan kısmı için finansal borçlanmaya gidildiği, yapılan borçlanmanın yasal sınırlar aşılmadan usulüne uygun olarak yapıldığı,

belirtilmiştir.